

ใคร!!! ทำอย่างไร? เมื่อถูกตรวจสอบประเด็น TRANSFER PRICING

มาตรา 71 ตรี วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร

“ภายในห้าปีนับแต่วันที่ได้อื่นรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานประเมินโดยอนุมัติอธิบดี อาจส่งหนังสือแจ้งความแก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้อื่นเอกสารหรือหลักฐานแสดงข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อกำหนดของธุรกรรมระหว่างบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันตามที่อธิบดีประกาศกำหนด และผู้ได้รับหนังสือแจ้งความต้องปฏิบัติตามภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งความ เว้นแต่กรณีที่มีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าวได้ อธิบดีจะอนุญาตให้ขยายกำหนดเวลาดังกล่าวออกไปก็ได้แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งความ ทั้งนี้เฉพาะกรณีที่ผู้ได้รับหนังสือแจ้งความเป็นครั้งแรก ให้ผู้ได้รับหนังสือแจ้งความต้องปฏิบัติตามภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งความนั้น”

? ใครจะเป็นผู้ถูกเลือกให้อื่นเอกสารหลักฐาน แสดงข้อมูลดังกล่าว

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กัน (ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 71 ตรี วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร) และมีธุรกรรมระหว่างกัน เป็นสัดส่วนจำนวนเงินที่เป็นสาระสำคัญของจำนวนรายได้ทั้งหมดของกิจการ ซึ่งการกำหนดราคาระหว่างกันอาจมีผลต่อผลประกอบการหรือกำไรของกิจการ อันมีผลให้เสียภาษีน้อยลงหรือไม่ได้ชำระภาษี (จำนวนรายได้กำหนดไว้ตามกฎหมายที่วาง ซึ่งไม่น้อยกว่าสองร้อยล้านบาท ตามมาตรา 71 ตรี วรรคสาม)

กรมสรรพากรมีหลักเกณฑ์ใดบ้าง ในการคัดเลือกบริษัทฯ เพื่อแจ้งให้นาสง เอกสารเพื่อทำการตรวจสอบการกำหนด ราคาของธุรกรรมระหว่างกัน Transfer Pricing Audit

ตัวอย่างความเสี่ยง ที่อาจเป็นมูลเหตุให้กรมสรรพากรเรียกตรวจสอบการกำหนดราคาของธุรกรรมระหว่างกัน Transfer Pricing Audit

1. บริษัทฯ ประกอบกิจการขาดทุนต่อเนื่องกันหลายปี
2. มีผลประกอบการกิจการไม่สม่ำเสมอ เช่น กำไรปีแรก ปีที่สองขาดทุนสลับกันไป ไม่มีภาษีชำระในรอบหลายปี
3. มีกำไรสุทธิต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม
4. ประกอบกิจการมีผลขาดทุน หลังจากหมดระยะเวลาการได้รับการส่งเสริมการลงทุน (BOI)
5. มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างธุรกิจ และทำให้มีผลกำไรสุทธิลดลงหรือขาดทุน ทำให้เสียภาษีน้อยลงหรือไม่ได้ชำระภาษี
6. มีรายจ่ายค่าบริหารจัดการ ค่าสิทธิ ที่จ่ายให้แก่บริษัทที่มีความสัมพันธ์กันเป็นจำนวนเงินที่มาก หรือเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๆ
7. ไม่มีเอกสาร หลักฐาน หรือสัญญา ที่กำหนดเงื่อนไขราคาหรือธุรกรรมระหว่างกันของบริษัทในกลุ่ม

เมื่อถูกเรียกให้นำส่งเอกสารก็แสดงว่าบริษัท ถูกกรมสรรพากร ตรวจสอบประเด็น Transfer Pricing แล้วจะต้องทำอย่างไรดี:

บริษัทฯ ต้องจัดทำเอกสาร หลักฐานแสดงข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อกำหนดของธุรกรรมระหว่างกัน ซึ่งรายละเอียดที่ควรมีในเอกสารดังกล่าว ปรากฏอยู่ในคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป. 113/2545 ข้อ 4 ซึ่งมีอยู่ 10 ข้อ (ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายหรือคำสั่งใด ๆ ออกมายกเลิกหรือเปลี่ยนแปลง) แต่ความยากของการจัดทำเอกสาร (Transfer Pricing Documentation) คือ ต้องชี้แจงและแสดงให้เห็นว่าวิธีการกำหนดราคาของบริษัท เป็นราคาที่บริษัทอิสระพึงกำหนดกันถูกต้องแล้ว (Arm's Length Price) ดังนั้นวิธีการที่จะพิสูจน์ คือการหาตัวเปรียบเทียบ ซึ่งค่อนข้างละเอียดและซับซ้อน ต้องอาศัยความชำนาญ ความรู้ทางธุรกิจและบัญชีเป็นหลัก

ตัวอย่าง

สมมติว่าบริษัท A ประกอบกิจการ มีกำไรสุทธิถัวเฉลี่ย 3 ปีย้อนหลัง อยู่ที่ 1% ของยอดขาย แต่จากการวิเคราะห์พบว่าไม่มีบริษัทที่สามารถนำมาเปรียบเทียบได้มีเพียง 5 บริษัท คือ

บริษัท B มีกำไรสุทธิถัวเฉลี่ย 3 ปี	คือ	3% ของยอดขาย
บริษัท C มีกำไรสุทธิถัวเฉลี่ย 3 ปี	คือ	2%
บริษัท D มีกำไรสุทธิถัวเฉลี่ย 3 ปี	คือ	5%
บริษัท E มีกำไรสุทธิถัวเฉลี่ย 3 ปี	คือ	6%
บริษัท F มีกำไรสุทธิถัวเฉลี่ย 3 ปี	คือ	10%

สรุป ช่วงราคา (กำไรสุทธิของบริษัทอิสระ) Arm's Length Price คือ 2% - 10% ของยอดขาย

การตรวจสอบของเจ้าพนักงานฯ จะแจ้งให้บริษัท A ปรับเพิ่มกำไรสุทธิไปที่จุดใดจุดหนึ่งของช่วงราคา

สมมติ บริษัท A มียอดขายรับถัวเฉลี่ย 3 ปี จำนวนเงิน 300,000,000 บาท
หัก ยอดต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายบริหาร 297,000,000
กำไรสุทธิ (1% ของยอดขาย) 3,000,000

ถ้าสรรพากรแจ้งให้ปรับปรุงกำไรสุทธิไปที่ 5% ของยอดขาย บริษัทจะมีกำไรสุทธิ เท่ากับ 15,000,000 บาท (5% ของ 300,000,000) บริษัทจะต้องนำกำไรสุทธิส่วนที่เพิ่มขึ้น $15,000,000 - 3,000,000 = 12,000,000$ บาท ไปชำระภาษีเพิ่มเติม บริษัท A จะยินยอมชำระภาษีเพิ่มเติมหรือจะมีข้อโต้แย้งหรือไม่อย่างไร

จะเห็นว่า การหาตัวเปรียบเทียบและการสรุปผลการตรวจสอบ กรณี Transfer Pricing Audit ระหว่างบริษัทกับเจ้าหน้าที่กรมสรรพากร คงมีความเห็นต่างกัน และไม่เห็นด้วยกันในหลายประเด็น ดังนั้นการจะจบประเด็นการตรวจสอบ คงต้องอาศัยข้อมูล และประสบการณ์ในการวิเคราะห์ เปรียบเทียบเหตุผลและผล

โดย..นางสนกนา ศักดิ์สุภยาคม

กรรมการในคณะกรรมการวิชาชีพด้านการบัญชีภาษีอากร

